

## Tiden vänder

Roland Andersson inlednings- talade för vänsterpartiet på kommunfullmäktiges budgetmöte.

"Herr ordförande. Din partikamrat den före detta folkpartisten Carl Tham har skrivit en bok som heter *När tiden vänder*. Det låter kanske lite patetiskt men jag kan inte släppa den titeln när jag tänker på resultatet av höstens val till riksdag och kommuner. Kanske markerar valet en sådan vändpunkt i tiden. Kanske markerar den slutet på högeroffensiven. Kanske markerar det slutet på den nyliberala eran. Kanske betyder det att gamla slitna begrepp som jämlikhet och solidaritet kommer att ges ett nytt innehåll

Kanske är det så

### Inga pigjobb längre

Men det är definitivt inte så att arbetslöshet, budgetunderskott och ränteproblem har försvunnit. Den verkliga politiken måste arbeta med ändras inte av ett valslag. Däremot kommer sättet att angripa problemen att ändras. Arbetslösheten ska inte angripas med ökande löneskillnader och pigjobb åt ungdomar och invandrare. Det är inte de som har sämst förutsättningar som ska bära de största bördorna av krisen.

Också i Lund har vi fått en ny majoritet. Den består av tre partier som från skilda utgångspunkter och skilda värderingar kommit överens om ett ganska omfattande samverkansdokument. Det har föregåtts av långa diskussioner som byggt på ömsesidig respekt och jag är övertygad om att vi lagt grunden till ett fungerande samarbete. Jag säger att vi ska samverka, inte att vi alltid ska vara överens.

Det är särskilt fyra punkter i politiken de kommande åren jag vill lyfta fram. Man kan kalla dem vändpunkter."

Den första vändpunkten som Roland pratar om är stopp för nedskärningspolitiken. Den nya majo-

riteten vill ge kommunens anställda en ny och positiv utmaning. Det gäller inte längre att försöka mildra effekterna av nedskärningspolitiken. Det gäller att få slut på den. Nu finns möjlighet att i stället förbättra kvaliteten. Men det måste ske inom ramen för i stort sett oförändrade resurser.

### Brukare i stället för kunder

Den andra vändpunkten handlar om att ta miljöfrågorna på allvar. Om Agenda 21, Lund som kretsloppskommun, inga nya vägar och sanering av trafiken i stadskärnan.

Nej till nyliberala experiment med kundval och olika checksystem, är Rolands tredje vändpunkt. Nu ska vi ha brukarinflytande så att föräldrar, personal och elever ska få styra dagis och skolor

## Oplanerad skatthöjning

Kommunfullmäktiges allmänna budgetdebatt handlade inte så mycket om budgeten utan mest om den föreslagna skatthöjningen. Förslaget om att höja skatten redan 1995 kom så sent som i måndags - dagen innan budgetsammanträdet började. Skatthöjningen var egentligen planerad till 1996. Moderaterna och folkpartiet var rejält upprörda över det senkomna förslaget och påstod att socialdemokraterna lurat väljarna.

Inte heller i partiöverläggningarna mellan s, v och mp har man diskuterat att höja skatten redan 1995. Inte förrän i söndags kväll när majoritetspartierna träffades för en sista genomgång av det gemensamma budgetförslaget kom frågan upp. Det har

skatthöjning på 50 öre skulle medföra för kommunens ekonomi. Kontoret fick två dagar på sig och skulle alltså lämna uppgifterna på onsdagen, budgetmötets andra dag. Vänsterpartiet vill fortsätta diskussionen med s och mp under budgetdagarna. Först på torsdag kväll ska fullmäktige fatta beslut om skatten.

Huvudskälet till att det blivit så bråttom är en del uttalanden från finansministern. Man litat inte på att Göran Persson inte inför skattestopp 1996. Samtidigt vill man inte höja skatten om kommunen skulle få pengar i form av ökat statsbidrag.

### Tillsätta

#### konsumentvägledare igen

Kommunens ekonomi är dålig, det är alla överens om. Den nya



inom ramen för politiskt fattade beslut.

Den fjärde vändpunkten handlar om att bekämpa arbetslösheten. Det handlar om friställningsstopp, ROT-projekt för att t ex bygga miljövänligt och andra miljöprojekt. Det handlar också om satsningar på invandrare. Det är ett slöseri med kreativitet och arbetsvilja att hälften av de utomnordiska invandrarna är arbetslösa. -Det får helt enkelt inte fortgå, sa Roland.

### Oense om biblioteket

Roland avslutade med att prata om stadsbibliotekets utbyggnad. Det är den nya majoriteten inte överens om. Sossarna är inte med. Men biblioteket måste få utrymme som svarar mot det antal besökare det har, sa Roland. Det bör vi klara under den här mandatperioden.

kommit till ett par osäkra faktorer. Dels är det osäkert hur omfördelningen av statsbidragen kommer att påverka Lunds ekonomi, dels kan det eventuellt bli skattestopp 1996.

### Lita inte på Göran Persson!

Direkt efter valet stod det klart att regeringen inte tänker öka statsbidraget till kommunerna. Det förslag till omfördelning som finns och som skulle gynna Lund är den förra regeringens förslag och det har både socialdemokraterna och vänsterpartiet har reserverat sig mot. Ingen vet vad regeringen kommer att föreslå. I söndagskväll beslöt s, v och mp att be drätselkontoret försöka ta reda på vad som är på gång och hur ett ev förslag skulle påverka Lunds ekonomi. Drätselkontoret fick också i uppdrag att räkna på vad en

majoriteten har i sitt samverkansdokument sagt att man vill se till att man kan behålla den verksamhet som finns i kommunen nu. De nya skattepengarna ska inte användas till ökad kommunal konsumtion utan för att slippa dra in på vård och omsorg.

Egentligen är det inte så stora skillnader på budgeten mellan majoriteten och det borgerliga blocket. Det skiljer ca 6-7 milj.

Det är framför allt grundskolan som får mer pengar. Mer pengar får också individ- och familjeomsorgen. Det blir pengar till en utvärdering av ädelreformen och till en återinrättad tjänst som konsumentvägledare. En del av de s.k. generella besparingar som borgarna ville göra på hela skolområdet blir inte av. S, v och mp är också överens om att öka kommunens inkomster genom att minska gatuunderhållet och öka parkeringsavgifterna.

## Vänsterpartiet i Lund

har medlemsmöte måndag 5.12 kl. 19.30 i Holmbergssalen på Folkets hus. På dagordningen resterande val till kommunala förtroendeposter och en bred diskussion om hur vi bäst ska utnyttja de närmaste fyra årens rödgröna skördetid i Lunds kommun.

# Ingen budget utan miljö

**Cecilia Wadenbäck debuterade i fullmäktige genom att tala om Agenda 21 i den allmänna budgetdebatten. Så här sa hon:**

Jag hade tänkt prata om miljön och Agenda 21. Vänsterpartiets miljöpolitik har en övergripande målsättning: att åstadkomma en långsiktigt hållbar utveckling. Och då menar vi en utveckling som innebär solidaritet med kommande generationer. Med hållbar utveckling menar vi: 1. att uttaget av ändliga råvaror skall minimeras, 2. att vi ska upphöra med utsläppen av svårnedbrytbara ämnen 3. att de fysiska förutsättningarna för naturens kretslopp ska bevaras och 4. att uttaget av förnyelsebara ämnen inte får vara större än nybildningen.

Vänsterpartiet vill att Lunds kommun ska uppfylla sin del av de åtaganden som Sverige gjort genom att ställa sig bakom den handlingsplan för det 21:a århundradet som FN-konferensen om miljö och utveckling beslutade om i Rio de Janeiro 1992: Agenda 21.

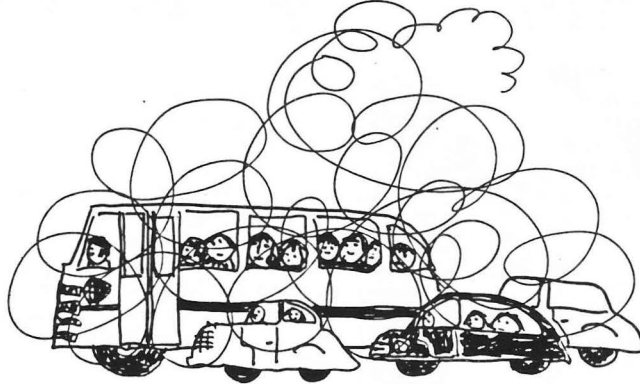
Agenda 21 behandlar den allvarliga miljösituationen seriöst, ställer upp tydliga mål och har ett rimligt tidsperspektiv.

Tidsperspektivet är 1995-2100. Om man betänker vilka föränd-

ringar som i vilket fall som helst måste äga rum fram till år 2100 blir mycket mera möjligt.

## Nya vägar alstrar trafik

Till år 2100 måste t ex alla rörledningar och toaletter bytas ut. Om kretsloppskriterier blir styrande vid alla förändringar finns



det möjligheter till en hållbar framtid. Kretsloppsanpassning ska vara det grundläggande kriteriet vid såväl renovering som nybyggnation. De nya skolorna på Gunnesbo och Östra Torn är föredömen som bör påverka fortsatt byggande i kommunen.

Trafiken är den i särklass viktigaste miljöfrågan nationellt

och lokalt med dess effekter både på det globala klimatet och den regionala miljön och människors hälsa här i Lund. Vägverkets vilda planer på olika ringleder runt Lund, som Östra Ringen, sydöstra vägen och Stångby förbifart är typiska exempel på avsteg från en hållbar utveckling. Det är allmänt

känt att fler vägar inte löser trafikproblemet i stort utan bara alstrar mer trafik. Nya vägar ska byggas endast om det kan visas att det står i överensstämmelse med Sveriges internationella åtaganden inom miljöområdet.

## Avgift på fria p-platser!

Många anställda i Lunds kom-

mun har fri p-plats på jobbet. Detta måste ses som en löneförmån som klart gynnar bilismen. Dessa fria p-platser borde avgiftsbeläggas alternativt beskattas. För att gynna kollektivtrafiken kunde man dela ut busskort i stället.

Och så har vi det här med avfall. Det bästa sättet att minska avfallsmängden är att konsumera mindre. Vänsterpartiet anser att Lunds kommun ska säga upp avtalet med leveranser av hushållsavfall till SYSAV:s förbränningsanläggning. Huvudmotivet mot avfallsförbränning är de luftföroreningar den trots modern reningsteknik medför: dioxiner, kvicksilver, kadmium, försurande gaser mm. Avfallsförbränningen ger en illusion om att man blir av med soporna på det sättet när det i själva verket bara är en teknik som fördelar och sprider ut det vi inte vill se. Energi och näringsinnehållet i soporna tas bäst tillvara genom rötning av de organiska, källsorterade avfallet. Rötgasen blir bränsle och restprodukten återförs till åkrarna. Källsortering och återvinning ska tillämpas i så stor utsträckning som möjligt.

Det spelar ingen roll hur mycket vi diskuterar budgeten så länge vi inte tar hänsyn till miljöaspekterna. Det är trots allt miljön som är avgörande för framtiden.

## Kommunikationssituationer

Säg den människa som inte pratar högljutt och irriterat med en krånglande fördelardosa eller en defekt och tveksam koppling. Säg den hundägare som inte diskuterar livet med sin fyrfota kamrat. Min egen hund ser alltmer förtrödd ut när jag kommer till "fördelningspolitik" och "solidaritet" - jag förlåter honom, han är ju hane - men det råder ingen tvekan om att han trivs med att jag öppnar mitt hjärta för honom. När jag lägger ut texten om rostbiff eller kärlek brukar han sucka tungt och hängivet betrakta mig med sina utsägligt sorgsna, bruna ögon. Han pratar tillbaka också - när han inte håller med mig brukar han murre (inte morra) och när jag är för långsam med kopplet tittar han anklagande på mig och hundrämjar så att hjärtat kan brista.

Men jag har en svaghet till. Jag pratar med dammråttor. Berätta det inte för nån.

Städning är en överskattad syssla. För det första är det tråkigt, för det andra hjälper det knappt, för det tredje måste man ändå göra om det hela tiden. När jag arbetar hårt slumrar hemmet igen fullständigt, och jag ser det inte förrän muggarna har tagit slut och sockar-



na fastnar på köksgolvet för att någon spillde marmelad på det för fyra dagar sedan.

Det brukar börja med att sockans undersida liksom frasar när jag drar loss den från plastmattan i köket. Då upptäcker jag hundtus-sarna, de glömda t-tröjorna i

hörnen, de hopvecklade tidningarna på olika praktiska och lättåtkomliga ställen, disken som nästan når upp till skåpen... och dammråttan. Dammrätter har, i likhet med natten, tusen ögon. Den ligger i hörnet och blänger och säger:

"Ha, du kan inte ta mig! Se, så många ungar jag har hunnit få, och du bara sitter där och skriver."

"Det gör jag visst inte", protesterar jag. "Jag sliter i mitt anletes svett för att tjäna bröd till vårt bord, och jag bäddar sängen varje morgon, och jag går ut med hunden och köper mat, så sitt inte där och var kaxig."

"Var då?" säger dammråttan. Den blänger med sina tusen ögon, och innan jag vet ordet av har den förmerat sig och blivit fem stycken, en i varje hörn och en mitt på golvet.

"Du är en dålig mor" säger en av dem och viftar med några hundhår och en bit ostplast.

"Det här är rena slummen", säger den andra och rullar in i värmen under kökssoffan.

"Det är det visst inte, jag prioriterar bara inte städning, jag

har viktigare saker för mig", protesterar jag.

"Vad kan vara viktigare än att leva anständigt?", väser en jätteråttan under kylskåpet med samma röst som skurken i Stjärnornas krig.

"Vad ska dina vänner säga?" piper en liten en vid hundskålen.

"Egentligen är du en äcklig människa", tillägger något degigt under soppåsen.

"Men jag kan inte ägna hela mitt liv åt att ta hand om er, jag vill Skapa och Ålska och Njuta Närhet och läsa bra böcker och kaka praliner", säger jag. Men jag har fått en klump i magen.

Dammrättorna fnysr och glittrar med sina elaka ögon.

"Jo, jo, vissa kan leva hur som helst", väser Den Maligne under kylan.

"Hon har ingen ordning i garderoben heller", tillägger en råttan uppifrån gardinen.

"Och har ni sett skrivbordet...?!" frågar en annan och dansar omkring ett varv för att illustrera oredan.

Då tar jag fram dammsugaren.

Ludvig

Ny politik i Lund - följ den i Veckobladet. Prenumerera!

## 30 november – Fars Dag?

Alla ansträngningar som görs för att bekämpa rasism och invandrarfientlighet är berömda värda. Utställningen "XII-slaget" som öppnades i söndags och pågår till 4 dec. är en sådan ansträngning.

I Lindforska huset på Kulturen berättas med ord om 30-novemberföreningens historia och med bild illustreras den famösa bataljen 1992, när Hulténs och hans trogna bus(s)ar stoppades och en upphetad kravallpolis slog ned en pressfotograf.

### Suzanne var där

I programbladet sägs att syftet med utställningen "inte är att komma med svaren, utan att inleda ett samtal om nationell identitet och traditioner, våld och syn på demokrati."

Det låter sig skrivas. Med vem är det man skall "inleda samtal"? Kanske en dialog om "vadan och varthän" med dom hitlerhälsande busarna? Eller kanske med Lennart Ryde och Lars Hultén om meningens med föreningen? Ryde var inte där, men Lars Hultén var. Han såg dock inte ut att vara på talfot med andra än mediafolket. För TV uttryckte hans sin förtrytelse över att inte blivit tillfrågad om att medverka i utställningsarbetet.

### Och Strindberg var där

Strindbergs dräpande karakteristik av Karl XII är utställningens behållning. Invgivningstalet av Suzanne Osten var också njutbart, mjukt och avslipat. Hennes erfarenheter gällde 30 november i Stockholm. Det kalarade ungdomarna var mer vilsegångare än hitlergångare antog hon efter samtal med många av dem. Ibland, sa Osten, får man intryck av det är en frigörelseprocess. 30 november som en sorts omvänd Fars dag.

### Och Sverker Oredsson...

Sverker Oredsson, som hälsade Suzanne Osten välkommen, hade däremot inte hennes mjuka framtoning. "Firandet" är en skam för Lund dundrade han mot den svartklädde Lars Hultén.

I en annan ände av utställningsrummet stod Mats Utterwall, kulturradikalen som arrangerat utställningen. I dagarna har avslöjats att Mats var fanbärare åt Hultén 1985. Om detta fanns några brasklappar vid ingången.

I vimlet träffade jag Inge Eriksson som arrangerade några av de framgångsrika motdemonstrationerna 1991 och 92. Som samlade tusentalet och där jag och andra i Röda kapellet spelade. Jag har lagt av nu, sa Inge och med en röst som om han gått med i sossarna. Ackja.

Den 30 november är utställningen stängd, "av säkerhetsskäl" sas det.

# Om marknära ozon

Göteborgs universitet och Chalmers sammanfattar en information om marknära ozon med följande: "Ozon är den viktigaste gasformiga luftföroreningen i västra Europa och Nordamerika. Den skadar växter, djur och material samt utgör dessutom en risk för människors hälsa." (min kursivering).

### Bakgrund

Onsdagen den 16:e november arrangerade miljönämnden i Lunds kommun ett seminarium om marknära ozon. De senaste fem åren har ozonhalterna mätts i Lund. När miljönämnden fick resultatet av årets värmätningar fanns det inget förslag till åtgärd. Detta trots att det framgick att vuxna Lundabor redan i mars hade fått i sig den årstdos som anses lämpligt för hälsan. Mats Bohgard(v) yrkade på att miljönämnden skulle bjuda in de andra kommunerna i M-län för att tillsammans skaffa sig kunskap och diskutera vad som kan göras åt problemet. Det ozon som drabbar oss har sannolikt huvudsakligen sina källor i Malmö som i sin tur drabbas av vad som släpps ut i Köpenhamn. Nämnden biföll förslaget och Bengt Hansson på förvaltningen satte igång med program och inbjudningar.

Intresset för seminariet var stort. Kommunerna i länet var väl representerade, miljöstyrelsen i Köpenhamn, SSK, Hushållnings-sällskapet, M-landstinget, Tetra Pak, ÅR, Skånes Luftvårdsförbund m.fl. hade också skickat deltagare. Den nye kommunstyrelseordföranden, Lennart Prytz(s), höll ett litet hälsningsanförande. Han framhöll den rödgröna majoritetens höga ambitionsnivå inom miljöområdet. Kommundelsnämnderna ska till exempel få framtagandet av lokala Agenda 21 (miljöhandlingsplan för det 21:a århundradet) som en av sina arbetsuppgifter. För den erfarna märktes det att Prytz normalt inte hör hemma inom miljösvängen. Vare sig han eller miljöchefen berättade vems idén till seminariet var. Men det är lätt att stå ut med om det är så att de tar miljöproblemen till sig på allvar. Många fler behöver som bekant känna personligt ansvar för miljöfrågorna om miljöarbetet ska bli framgångsrikt.

### Ozonbildning

Miljöchef Bo Selmer visade overheadbilder på ozonutvecklingen i Lund. Det framgår att trenden är ökande. Eftersom ozonhalten samvarierar med sol är det inte överaskande att mycket ozon bildades sommaren 1994.

Anne Lindskog från Institutet från Vatten- och Luftvårdsforskning var nästa talare. Hon redogjorde för hur ozon bildas och varifrån källorna kommer. Lite förenklat uttryckt är det kväveoxider och kolväten som under inverkan av

solljus bildar ozon. Fordonsavgaser är den helt avgörande källan, men industriellt kolväte kan ha en bidragande effekt.

Ordet ozon associerar till miljöproblem för de flesta. Freoner från bl.a. kylskåp har lett till att ozonskiktet tunnare ut vissa delar av året och då ökar instrålningen av ultraviolett ljus. Halterna av hudcancer kan öka och fotosyntesen störs. Men detta problem rör sig om ozon på hög höjd där alltså minskande förekomst av ozon vållar problem. Närmare markytan är problemet det motsatta. I de närmast 10 kilometrarna luft över USA och Västeuropa har halterna av ozon ungefär tredubblats de senaste 100 åren.

### Hälsoeffekter

Efter fruktpausen stod ozonets hälsoeffekter på dagordningen. Det var Maria Albin och Inge Thell från yrkes- och miljömedicinska kliniken i Lund som föreläste. Inom



yrkesmedicinen är ozon främst känt från kontorsmiljöer. Ozon bildas vid kopieringsapparater och laser-skrivare genom värmeaktivering. Patienter söker från dessa miljöer med bl.a. slemhinneirritation. Ozon i arbetsmiljön finns även på fler ställen, exempelvis i tryckerier.

Utsätts man för ozon har det en irriterande effekt i luftvägarna från näsan till alveolerna. Ozon ökar upptaget av andra luftföroreningar, det gör luftrören tränga och kan bidra till muskelkramp i slemhinnor. Experiment visar att redan en liten exponering (0,12 ppm under 6,6 timmar) orsakade en signifikant försämring av lungfunktionen hos friska försökspersoner. Ozon ökar risken för lunginflammation, en effekt som förefaller kvarstå även efter att exponeringen upphört.

Hos astmatiska barn finns det ett samband mellan ozonhalt och medicinförbrukning. Det finns misstankar om att ozon förklarar skillnaden mellan den stora förekomsten av barnallergier i väst-

och nordeuropa jämfört med situationen i östeuropa (som har andra luftproblem). Tillräcklig vetenskaplig bevisning för detta påstående finns dock (ännu) inte.

Ovan nämnda fakta är ruggiga anser jag. En annan av föreläsarna sammanfattade ozonets hälsoeffekter med att lungor och hud åldras snabbare. Jag tror att många med mig är beredd att minska bilåkandet när vi insett sambandet med dessa effekter.

### Vegetationsskador

Därmed var det dags för Lena Skärby från IVL. Hon är något av en nestor inom ozonforskningen i Sverige. Lena kan varmt rekommenderas som föreläsare, eftersom hon förutom en mycket gedigen forskningsbakgrund besitter stora pedagogiska talanger.

Ozonets skadeverkan är känt sedan 1940-talet. Det märktes först på tobaksplanter i Los Angelesområdet. Ett stort ekonomiskt avbräck ledde till två åtgärder: 1) Förädling till mindre ozonkänsliga tobakssorter. 2) Inrättande av ozonlarm för att bevattnings ska kunna stoppas och därmed minska ozonupptaget.

Findus i Bjuv hade i över 10 år forskat vilket virus som skadade spenaten innan det blev visat att det var ozon som gav upphov till nekros = död vävnad. Klöver, vete, potatis och gran är också känsliga för ozonexponering. Ozonskadad potatis har lila fläckar på bladen. På veteax syns skadorna inte med blotta ögat, men kan tydligt mätas i form av minskad avkastning. Skördeförlusterna av vete orsakade av ozon är i storleksordningen 5-10% i USA och Europa. För Sveriges del uppskattar naturvårdsverket att ozonet vållar skörde-minskningar för över 1 miljard kronor per år.

Som om inte ovanstående vore nog är ozonet dessutom en växthusgas. En temperaturökning på 0,15 Celciusgrader fram till år 2030 beror på ozon om det ökar som hittills, dvs. med 1% per år.

### Slutsatser

Eftermiddagens programpunkter missade jag tyvärr, men som förhoppningsvis framgår av ovanstående räckte förmiddagen till för att förmedla många intressanta fakta. Det gav ytterligare argument för att snabbt förverkliga miljöavsnitten i samverkansdokumentet mellan s, v och mp. För det nationella perspektivet vore en kraftig höjning av bensinskatten i enlighet med förorenaren betalar-principen och en nedläggning av Vägverket (länsstyrelserna kan få ett litet anslag till vägunderhåll) de naturliga åtgärderna mot bakgrund av ovanstående. För att inte tala om vilken budgetförstärkning det skulle bli.

Karin Svensson Smith

**VECKOBLADET** Bredgatan 28, 222 21 LUND. Prenumerationspris: 160 kr per år. Insattes på postgiro 1 74 59-9. Ansv. utgivare: Monica Bondeson. Sättning och lay-out VB-red. på Tidskriftsverkstan Svartbrödersg. 3. Tel 046-11 51 59 onsdagar e. kl 18. Fax: 046-14 65 82 Manus kan också lämnas på Bredg. 28 senast onsd. kl 17. Eftertryck av text tillåts om källan anges. Bilder är upphovsmännens egendom. Red. förbehåller sig rätten att korta insänt material. Tryck: KF-Sigma Sölvegatan 22 Lund Tel. 046-18 41 91.

**HAR DU FLYTTAT?** Skicka in hela adressdelen till Veckobladet (Se ovan).

**NY ADRESS.....**

## En obekvämdoktor

Åkerlund & Rausing gillar inte doktorn Teddy Adolfsson på Klostergårdens vårdcentral.

I sin brevväxling med koncessionsnämnden kostar bolaget på sig att brännmärka läkaren som ovetenskaplig och den som skrämmer upp grannarna mot fabriken.

Det som orsakat bolagets missnöje, och möjligen oro, är det statistiska material som Adolfsson förra vintern tog fram ur vårdcentralens databas och som tyder på att förekomsten av kroniska lufttrösbesvär ökar ju närmare fabriken man bor.

Sammanlagt har ca 450 patienter till de olika vårdlagen räknats, från Planetastaden söder om Dalbykarusellen till husen närmast fabriken.

Å&R är alltså länets största utsläppskälla av lösningsmedel. Och det vill företaget i praktiken fortsätta att vara, i den koncessionsansökan som nu slutbehandlas av koncessionsnämnden för miljöskydd.

Bolaget, börsnoterade Stora, påstår att Teddy Adolfsson förfarit oansvarigt genom att ha offentliggjort en "till stora delar hypotetisk undersökning" om hälsoläget i fabriken grannskap.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fann emellertid undersökningen inte mindre hypotetisk än att nämnden beslöt rekommendera en närmare granskning av hur det förhåller sig med de kroniskt sjuka. Det var efter detta beslut som bolaget begärde att landstinget åtminstone inte skulle låta Teddy Adolfsson utföra arbetet.

Någon närmare undersökning lär det inte bli. Ärendet hamnade hos yrkesmedicinska kliniken som förklarade sig intresserad men utan pengar. En ordenlig utredning skulle ta bortåt ett år att genomföra, det anser även Teddy Adolfsson.

Åkerlund & Rausing kunde ha besparat sig besväret att spotta på doktorn.

Teddy Adolfsson är utestängd från de kontakter som bolaget tagit med grannarna i sina försök att visa koncessionsnämnden att man samarbetar med de kringboende för att begränsa utsläppen från fabriken. Skolan, daghemmen, byalaget, bostadsrättsföreningarna och del privatpersoner anses av företaget som "kontaktpersoner" som ska underättas när det strular sig med reningsanläggningen.

Men inte vårdcentralen. Den kontaktas inte när det är extra stora utsläpp på Å&R.

## Ett skäggigt ansikte

Karl Marx är väl nöjd nu, muttrar sign. Lucifer i sin efteromröstningskommentar (VB nr 36). Ja, om än inte över röstresultatet (det kan man inte så noga veta, hans texter går att tolka som ett ställningstagande för både ja och nej, även om vi noga aktade oss för det senare före den 13.11) så i alla fall att ha synt på stan mer än någon gång sedan 68. Den Marxaffisch som Lundavänster för EU framställde var mycket populär.

Själv ser jag det som så att min uppgift i kampanjen var att ge ja-sidan om inte ett mänskligt ansikte så dock ett skäggigt. Jag tänker inte på mitt eget nylle utan på Marx. Effekten var den eftersträfvade: vi förvirrade folk och legitimerade att vänstern röstade ja. Lucifer berättade om hur han och en del av Röda Kapellet spelade på en nej-demonstration i Trelleborg den sista lördagen. De gjorde just vad som förväntades. Jag försäkrar att den ännu mindre del av f.d. Lunds Kommunistiska Blåsorkster som spelade för Lundavänstern här i stan väckte åtskilligt större överraskning.

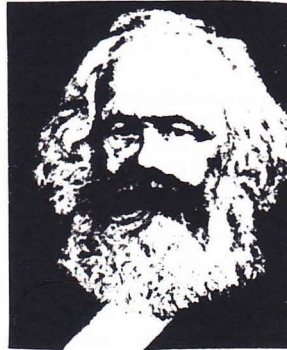
### Europeisk gemenskap

Tidningarna har berättat om att det mellan de stora ja-partierna (s och m) uppstod en arbets- och intressegemenskap som måste mjuka upp deras inbördes spänningar framöver. Ungmoderater lär osjälviskt ha ställt upp i Ingvar Carlssons kampanj. I Lund var det likadant fast med det hela flyttat ett steg åt vänster: unga liberaler delade med glädje ut flygblad från Lundavänster för EU. Vi talade om för dem att även de var ett slags vänster, historiskt sett, och de rodnade smickrat.

Lundavänster för EU, som för två år sen startades även nuvarande kanslihusbyråkrat (som trevligt nog hjälpte till med flygblad-utdelningen på Lilla Fiskaregatan framför Röda Kapellet II), var en mycket liten organisation. Trots det var det vi som fick genomslag i massmedierna. Ett av våra flygblad lästes upp i Tidningskrönikan, ett av våra flygblad syntes på Dagens Nyheter's framsida och Svenska Dagbladet gjorde ett stort reportage.

Det är en intressant och trösterik tanke att man inte kommer så långt med bara pengar. Materiella resurser fanns det gott om på ja-sidan. Ja-lokalen på Knut den stores torg var rymlig, prydlig och välbemannad med anställt folk. Men något tryck kan man inte

säga att där var, utom möjligen den sista dagen, och de ansvariga lyckades inte ens ordna någon lokal



valvaka. Annorlunda tycks det ha varit i nej-sidans bod på Stortorget - Ingemar Dahlstrands fina VB-rapport verkar trovärdig.

Det var alltså i den boden som mitt hjärta var. Och min identifikation var ännu starkare den gråa och ruggiga måndagen efter omröstningen. Jag vet precis hur det känns att plocka ihop biöta och sönderslagna affischtavlor med ett valnederlag i nacken.

Det är tur att man inte bara låter sej styras av hjärtat och känslorna utan låter huvudet vara med någon gång.

### Bittert på botten

Kampen går vidare, säger några på nej-sidan, däribland Ingemar Dahlstrand. Det sa vi när vi förlorade efter kärnkraftsomröstningen också. Vi hade fel. Bara efter något år var den stolta Folkkampanjen en liten spillra. Det var klokt och bra av vänsterpartiets ledare och riksdagsgrupp att acceptera utgången och inte demonstrationsrösta.

Ja, jag tror att EU-frågan snabbt försvinner från förgrunden. Men jag minns också vad som blev kvar efter kärnkraftsomröstningen: den personliga bitterheten över att ja-sidan hade vunnit med ojusta medel, genom Linje 2 vars förmenta nej i dessa dagar håller på att omdefinieras till ett ja. Den bitterheten gör att jag nog aldrig någonsin i mitt politiska liv kommer att lita helt och fullt på en socialdemokrat.

Och jag var ändå en mogen man 1980. Jag kan tänka mej hur dagens unga nej-aktivister får en politisk prägling för livet. Också nu över att man förlorade orättvist, för att motsidan hade så överlägsna resurser.

Jag tycker det är trist att vi inte tycks ha några riktiga liberaler kvar. Det var nämligen ingen i det

lägret som brydde sej om Per Gahrtons förslag att man i eventuellt kommande folkomröstningar ska försöka skapa en bättre materiell balans mellan parterna. Det gör vi ju inför de allmänna valen, med hjälp av partistödet, påpekade han helt riktigt. Men möttes bara av hån.

De framgångar som Lundavänster för EU hade med enkla medel demonstrerar visserligen att pengarna inte betyder så mycket. Jag tror inte att de avgjorde omröstningen. Men många tror det, och deras bitterhet blir bestående.

För övrigt instämmer jag med Eva Wigforss (i förra VB) om hennes synpunkter på framtiden. Ja, det för vänstern logiska är att arbeta för ett federalt Europa. Graderad röstkala, att en svensk röst ska väga mycket tyngre än t.ex. en tysk, kan inte i längden vara en vänsterlinje.

Gunnar Sandin



## Sökes

Sångkunnig dragspelar och/eller banjospelar sökes av vänsterpopulistisk skifflegrupp. Kontakta Mats 046-15 24 46.

## MÖTE MÖTE



**RÖDA KAPELLET.** Sö. 27.11 kl. 18.45 (insläpp även 19 och 19.15) rep. på Musikskolan. I första hand Tolvskillingsviten. Spännande musik!

## VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Karin Blom, Monica Bondeson och Kajsa Theander



Manus sänds per post till: Veckobladet, Bredg. 28, 222 21 Lund. Onsdag e. 18 till fax 046-14 65 82. Manus mottas gärna på 3,5" diskett i Word eller WP för Mac eller PC. Telefon till redaktörerna: Kajsa Theander 046-13 28 40. Thomas Schlyter 046-14 75 05. Vid utebliven tidning ring: Rune Liljekvist 046-11 50 69.